

LJUDSKI GLAS

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OB MURSKIH OKRAJEV

Štev. 4 — Leto I.

Murska Sobota 11. marca 1949

Mesečna naročnina
10 din

Cena 2 din

Slike iz nedeljskih volitev

Središčani so se zbrali že pred sedmo uro zjutraj. Vedno so bili med prvimi, pri vsakih volitvah, zato tudi tokrat ne bi radi ostali nekje med poslednjimi.

Madžarska manjšina prebiva v Središču. Od celotnega števila volivnih upravičencev jih je 99 odstotkov včlanjenih v Osvobodilno Fronto. V nedeljskem jutru je vladalo v Središču svečano razpoloženje. 109 članov Fronte je v vasi. Pred okrašenim voliščem je živahno, frontovci prihajajo, volijo in odhajajo v skupinah po deset, dvajset. Mladinci so med prvimi, s harmoniko in pesmijo. Dan volitev je praznik, udeležba volivcev pa dokaz, da je vas močna, strnjena in enotna. V Središču predstavlja Fronta delovne množice — množico delovnih misli in rok, pripravljenih za izvrševanje nalog socialistične graditve.

Ob pol osmih zjutraj so v Središču prišli šteti glasove. Nekaj čez osmo uro se je že glasilo iz zvočnikov po ulicah Murske Sobotice: »V Središču so frontovci dosegli prvi v okraju stoodstotno udeležbo. Volitve so zaključili...«

V Lipovcih gredo volitve h koncu. Ura bo kmalu 10. Zadnji volivci prihajajo. »Udeležba bo stoodstotna...« ugotavlja predsednik krajevnih volivnih komisij. Frontovci so pohiteli. Pa ne samo frontovci! Gruča vaščanov prihaja. »Tovariši, ne moremo stati ob strani! Vpišite nas v vaše vrste«, izjavlja nekdo.

Izpolnili so prijave na volišču in takoj tudi izvršili svojo volivno dolžnost. Veselo je bilo po volitvah. Čez vas, v zelenečo ozimino prekmurskih polj je zazvenela vesela pesem, poletela z vetrovom čez polja v daljavo in se tam združila z vriskom iz sosednje vasi, kjer so prav tako končali z delom.

Fronta v Lipovcih se je na dan volitev pojačala za nekaj desetih novih članov.

V Zenačah, v razmetani vasi sredi goriških vzpetin, so pri kraju. »Končano...« Vrh novega združenega doma vihra zastava, v lokih se vije po zraku in nenehno plapolja. Od daleč naokrog je viden zenačevski združni dom in zastava na njem. Sonce poslavljajoče se zime se igra s svojimi žarki vrh rdeče strehe doma.

Ob devetih so prišli na volišče štirje najbolj oddaljeni volivci. Ti štirje so zaključili volitve v Zenačah.

V Večeslavcih je živahno. Aktivist, ki je prišel sem iz Murske Sobotice, se čudi. Odkod toliko ljudi...?

Prišli so. Osemintrideset je novih. Vstopili so v Fronto, okrepijo njene vrste. Prav je tako.

»Hočem biti član Osvobodilne fronte...« Ficko Stefan se smeje. Dobre volje je, vstopil je v Fronto. »Nisem kar tako! Če je treba — še krepko bom stopil kamorkoli. Ničesar se ne bojim in ne branim. Se piške se ne bi, čeprav sem star!«

Zdrava, trdna kmečka korenina! Ficko je rojen leta 1886! Pa je res tako odločen in pripravljen.

Drug za drugim prihajajo. Proces je pri vseh isti: »V Fronto hočemo!« Tovariši iz volivne komisije piše, došli podpisujejo.

Po mestu se glase veselji zvoki. Udarina pesem zveni iz zvočnikov. Petre prekine glas napovedalca: »Dajemo poročila! Do desetih je glasovalo petindvajset vasi našega okraja stoodstotno; Središče, Zenačje, Kramarovič, Cankova, Markišavci itd.« Vedno več in več je volišč, ki javljajo konec volitev. Tudi mestni rajoni tekmujejo. Vse je v prazničnem razpoloženju. Frontovci so tega dne dali duška svoji volji: pod vodstvom naše Partije, s Titom na čelu, združeni v močni Ljudski fronti — strnjeno naprej po poti socialistične graditve!

Volitve Osvobodilne fronte - naša nova zmaga

Frontovci murskesoboškega okraja so z 97.5% udeležbo izpričali

svojo enotnost in predanost Partiji in tovarišu Titu

V 103 vaseh je dosežena 100 odstotna volivna udeležba

V večini vasi so bile volitve zaključene že v zgodnjih dopoldanskih urah. V tekmovanju, kdo bo prvi stoodstotno izvedel volitve, so bili prvi frontovci iz Središča. Že ob pol osmi uri zjutraj so dosegli polno volivno udeležbo in tako prvi zaključili nedeljske volitve.

Poleg Središča so stoodstotno glasovali še v sledečih vaseh: Adrijanci, Andrejci, Beltinci, Berkovci, Beznovci, Bokrački, Bodonci, Boreča, Borejci, Bratonci, Brezovci, Budinčiči, Cankova, Cepinčiči, Černelavci, Čikečka vas, Dolenci, Dolič, Dolina, Dolnji Slaveči, Domajinci, Domanjševci, Gančani, Gederovci, Gornja Lendava, Gornji Crnci, Gornji Slaveči, Prosenjakovci, Puconci, Puževci, Radovci, Rakličan, Rankovci, Ratkovci, Rogoševci, Ropoča, Satahovci, Sebeborci, Serdica, Skakovci, Sodišinčiči, Sošina, Sv. Jurij, Stanjeveci, Strukovci, Salamenci. Zgornji in Spodnji Tešanovci, Tišina, Topolovci, Tvrkova, Tropovci, Vadarci, Markišavci, Markovci, Martinje, Martjanci, Mlajtinci, Moravci, Moščanci, Motovilci, Murski Petrovci, Nemčavci, Ne-

radovci, Noršinci, Nuskova, Ocinje, Otovci, Pečarovci, Peskovci, Pertoča, Polana, Pordašinci, Predanovci, Prosečka vas, Gerlinčiči, Hodoš, Ivanjševci, Ivanci, Ivanovci, Kančevci, Korovci, Košarjevci, Kovačevci, Krajna, Kramarovič, Krašči, Krplivnik, Kukeč, Kupšinci, Kuzma, Lipovci, Lucova, Lončarovci, Mačkovci,

Veščica, Vidonci, Vučja gomila, Zenkovič in Zenačje.

V ostalih vaseh je bila dosežena naslednja volivna udeležba: Dankovci 96 odstotkov, Bakovci 84, Dokleževje 98.5, Fokovci 91, Fikšinci 95, Gornji Petrovci 99, Selo 98, Šalovci 89, Sulinci 84, Vaneča vas 85, Vaneča 86.7, Večeslavci 87,

Melinci 92, Panovci 91, Petanjci 93, Pznanovci 94, Gradišče 98, Izakovci 92, Križevci 96, Krnci 91, Krog 85, Krplivnik 93, Kušanovci 94.5, Lemerje 94 odst.

V Murski Soboti so glasovali: I. rajon 99.6 odst., II. rajon 100, III. rajon 84.5 in IV. rajon 99.6 odst.

Frontovci so s tekmovanjem pričakali dan volitev

Tekmovanju, ki so ga prvi napovedali frontovci iz rogaševskega sektorja, so se odzvali člani Osvobodilne fronte vsega okraja. Tekmovanje je dobilo širok razmah in ponekod beležijo frontovci vidne uspehe.

V Kramarovičih so v OF vključeni vsi volivni upravičenci. V Večeslavcih se je na dan volitev vpisalo v fronto 48 novih članov. V ostalih vaseh tega sektorja je vključenih v vrste frontovcev 99 odst. volivnih upravičencev.

Pri dvigu članstva sta se najbolj izkazala križevski in beltinski sektor, kjer je v fronto pristopilo 600 novih članov. Tako so v Melincih vključili v fronto 60 novih članov, v Domanjševcih so

dvignili članstvo kar za 100 odst. V predvolivnem tekmovanju se je vključilo v frontne vrste skupaj 1322 novih članov OF. Iz članstva fronte pa je bilo izključenih tudi 15 nergačev in spekulativcev, ki so zavirali delovni polet naših ljudi kot odkriti nasprotniki ljudske oblasti in naše socialistične graditve.

V času tekmovanja so frontovci storili tudi 5077 prostovoljnih delovnih ur. Najbolj so se izkazali frontovci iz Cepinca z delom pri zadržnem domu. Dnevno je delalo 12 frontovcev, ki so skupno opravili čez 600 delovnih ur.

Na gradilišču združnega doma v Prosenjakovcih je v tekmovanju delalo dnevno 10 frontovcev in mladincev, ki

so dovažali gramoz in pesek. Storili so 500 delovnih ur.

V Tišini je zajelo delo pri gradnji združnega doma vse frontovce. Skupaj s frontovci iz Tropovca, ki pomagajo na Tišini graditi združni dom, je bilo izvršenih 450 delovnih ur.

Na cesti Mačkovci—Šalovci, kjer so delali predvsem frontovci goriških vasi, je bilo opravljenih 390 prostovoljnih delovnih ur.

Na dan volitev so bila vsa volišča slovesno okrašena. V mnogih vaseh so prihajali frontovci in mladinci na volišča v skupinah, s harmonika in petjem, v prazničnem razpoloženju.

Dejstva pričajo

(Iz Porabja)

Pri ustanavljanju Kmetijskih obdelovalnih združenj med Slovenci v Porabju se poslužujejo tamkajšnje oblasti dokaj čudni hmetod. Razumljivo bi moralo biti, da bi bil vpis v obdelovalne zadruge — takozvani DEPOSZ — svoboden in prostovoljen. Ustanavljanje teh združenj pa nam daje popolnoma drugačno sliko. Namesto prostovoljnosti vstopa pa se nekateri funkcionarji poslužujejo groženj in prisiljevanja, kar nam pričajo naslednji primeri:

V šoli v Zgornjem Senku je bil stanek, na katerem naj bi se ustanovila kmetijska obdelovalna zadruga. Stanek je vodil tajnik sindikata iz Doljnjega Senka, Kutoš. V svojem govoru o ustanovitvi zadruge je grozil prisotnim, da bodo izgubili vse pravice in da bodo izseljeni, ako se ne vpišejo v obdelovalno zadrugo. Prav tak način prepričevanja za vpis v zadrugo je uporabljal tudi župan Labric Matjaž pred cerkvijo, kjer je razglasil vpisovanje zbrani množici ljudi.

V Slovenski vasi so šli še dalje. Dne 13. februarja tega leta je šest članov Madžarske Delavske Partije — v spremstvu šestih policistov — hodilo od hiše do hiše in agitiralo za vpis v DEPOSZ (zadrugo). Metode prepričevanja so bile zopet grožnje z izselitvijo in odvzemom pravic, ki jih madžarske oblasti Slovenski manjšini v Porabju že itak ne priznavajo.

Najhujši agitator pri vsem tem delu pa je bil trafikant Korpič Franc iz Slovenske vasi, ki se odlikuje z mržnjo proti vsemu, kar je slovenskega v Porabju.

Take in podobne akcije se vrše po vsem Porabju. Dokazi njih svobode in

proste volje so zaprte šole, odprava slovenskega pouka, razlasitev slovenskih družin v Dolnjem Senku in podobno.

Nam, svobodnim državljanom nove Jugoslavije, Slovencem in pripadnikom Madžarske narodne manjšine se zdi vse to zelo čudno. Graditi socializem na tak način ni niti pravilno, niti uspešno. Dan za dnevom bruha budimpeštanski radio klevete in blatenje na našo vodstvo, našo Partijo in naše delo. Če gledamo na gornje primere, pridemo do zaključka, da bi ti očitki lahko padali samo na ljudi, ki na tak način strahujejo in groziljo s preselitvijo slovenski narodni manjšini v Porabju.

Madžarska narodna manjšina uživa v Jugoslaviji vse pravice. Pripadniki madžarske narodne manjšine pri nas imajo svoje šole, tudi srednje, svoje ustanove; nihče jih ne terorizira. Svobodno, skupaj z nami, so vključeni v našo socialistično graditve.

Tudi pri nas v Jugoslaviji gradimo socializem v kmetijstvu. Naše zadruge, razvoj naprednega kmetijstva, združni domovi, ki so zrasli brez pritiska in groženj, so dokaz, da delamo pravilno in da se pri tem delu ne poslužujemo nobenih šovinističnih metod, groženj ali terorja napram madžarski manjšini in našemu ljudstvu.

Slovensko prebivalstvo Porabja odvrta tak način izvajanja proste volje in ščitenja pravic narodnostnih manjšin.

Tudi mi, Slovenci in pripadniki madžarske narodne manjšine, obsojamo tak postopek in dogodek v Porabju. Upravičeno smo ogorčeni nad takimi grožnjami, ki dokazujejo, da na oni strani še vedno niso izravnane vse korenine fašizma.

Resolucija Frontovcev Murske Sobotice svetu namestnikov zunanjih ministrov

Na zadnjih predvolivnih sestankih so bile sprejete številne resolucije, v katerih frontovci izražajo svoje ogorčenje nad nepravilnim stahšcem, ki ga zavzemajo predstavniki zapadnih držav pri reševanju spornih vprašanj v zvezi s sklepanjem mirovne pogodbe z Avstrijo in vračajo upravičene zahteve naše delegacije po priključitvi Slovenske Koroške k svobodni domovini — Jugoslaviji.

Frontovci Murske Sobotice so poslali Svetu namestnikov zunanjih ministrov naslednjo resolucijo:

»Z velikim začudenjem ugotavljamo, da predstavniki zapadnih držav z nerazumevanjem gledajo na upravičene zahteve jugoslovanskih narodov po priključitvi Slovenske Koroške v okviru FLRJ.

Ze plebsciti po prvi svetovni vojni je povzročil našim bratom v Slovenski Koroški dovolj krivic in gorja, ki so ga slovenskemu življu na Koroškem priza-

dejale bivše avstrijske oblasti, še posebej v časih fašistične tiranije. Ljudstvo, ki je med prvimi vstalo v borbo proti fašističnim zavojevalcem, ki se je samo borilo za svojo svobodo in jo tudi izvojevalo s pomočjo svojih bratov in vseh ostalih naprednih sil v svetu, ima tudi pravico odločati o svojem življenju.

Frontovci Murske Sobotice odločno podpiramo težnje naših koroških bratov, stojimo trdno ob stališču naše delegacije in zahtevamo spoštovanje do načel »amoodločbe narodov!«

Zahtevamo pravičen mir, odpravo krivičnih mej, kajti to je v interesu vseh svobodoljubnih, demokratičnih narodov sveta in to zahtevajo neprecenljive žrtve naših narodov v pretekli osvobodilni vojni.

Zahtevamo pravično rešitev, ki bo združila Slovensko Koroško z Jugoslavijo in utrdila svetoven mir.«

Frontovci mesta Murske Sobotice.

Vsem delegatom za okrajno konferenco OF okraja Murska Sobota

V nedeljo, dne 13. marca 1949 s pričetkom ob 9. uri dopoldne bo zasedanje okrajne konference Osvobodilne fronte za okraj Murska Sobota. Konferenca se bo vršila v Mestnem kinu v Murski Soboti s sledečim dnevnim redom:

1. Otvoritev; izvelitev zapisnikarjev, delovnega predsedstva in kandidacijske komisije.
2. Naloge frontnih organizacij na vasi, delo OF v razvoju združništva.
3. Organizacijska vprašanja OF.
4. Diskusija po obeh referatih.
5. Volitve delegatov za III. kongres Ljudske Fronte Jugoslavije.

Delegati! S seboj prinesite potrdila o izvolitvi, ki ste jih že prejeli od Okrajne volivne komisije.

Okrajni Odbor OF Murska Sobota

V oddaljenejših sektorjih, od koder ni mogoč prihod z vlakom, bo poslal OOF pokrite kamione za prevoz delegatov. Zbirališča so v sledečih krajih: Rogoševci, Pertoča, Cankova, Gornja Lendava, Radovci, Bodonci, Lemerje, Prosenjakovci, Fokovci. Na zbirališčih bodite točni, najkasneje do pol 8. ure zjutraj (ob 7.30). Delegati iz krajev ob žel. progi, pridite z jutranjim vlakom.

Sami si bomo ustvarjali boljše življenje

Iz konference hlapcev in služkinj v Murski Soboti

8. februarja 1949 se je vršila v Murski Soboti konferenca hlapcev in služkinj. Pobudo za to konferenco je dala mladinska organizacija, uvidevajoč vsoto težo gmotnega stanja služkinj in hlapcev. Konferenca je imela namen, da detajlno analizira dejansko stanje istih ter da pri protizakonskih slučajih izvede nujno potrebne ukrepe.

Ob začetku konference je govoril sekretar Okrajnega komiteta LMS, tov. Ribnikar Peter. V svojem govoru je nakazal vse težke slučaje izkoriščanja hlapcev, predvsem pa služkinj s strani njihovih gospodarjev. Konferenca je ugotovila, da so isti v ogromni večini zaposleni pri vaških veljakah ter raznih drugih spekulativcih. Naj navedemo samo par primerov, v katerih se jasno odraža vsa podlost izkoriščanja mladih delovnih moči. Hlapec Čarni Ludvik, ki služi pri velikem kmetu Tot Lajošu, je lansko leto noč in dan garal za 8600 din, k: jah niti ni dobil izplačan v gotovini, temveč v obliki dveh oblek, eno raztrgano in eno celo ter ene stare čevlje in eno kapo. Naj še navedemo, da ta mladinec ni niti socialno zavarovan. Če torej zbolí, nima možnosti brezplačnega zdravljenja, in se torej mora zdraviti na svojih lastnih stroških. Istega mladincega gospodar tudi ni puščal na mladinske sestanke, ker se je bal, da ne bi mladinska organizacija osvetlila tega mladincega, ker potem več ne bi ostal pri njem. Taki

element; celo govorijo svojim hlapcem, da se bodo na mladinskih sestankih pokvarili in slično, da niti ne govorimo o tem, da omenjeni mladinec pred kratkim niti ni upal povedati, zakaj ne hodi na mladinske sestanke, ravno tako ei ni upal povedati, kako plačo ima, ker se je bal gospodarja, ki mu je stalno grozil, da mu že tako mizerno plačo znižá. O njegovi plači so vedeli samo njegovi starši. Vse to nam jasno govori o brezčutnem izkoriščanju neštetihi mladih ljudi, ki jih tedaj, ko ne morejo več delat, v največ primerih enostavno odpustijo: češ, da več niso sposobni za delo.

Po referatu je sledila diskusija, v kateri se je jasno odražala vsa slika izkoriščanja teh mladincev po njihovih gospodarjih.

Ob zaključku konference se je večje število mladincev in mladink — do sedaj hlapcev in služkinj — prijavilo na delo v našo industrijo in rudnike. Poslali so tudi resolucijo CK LMS in pismo vsem hlapcem in služkinjam v Sloveniji!

Frontovci — rključite se v Frontno brigado

Izpred ljudskega sodišča

Obsojena gospodarska saboterja

Pred Okrajnim sodiščem v Murski Soboti sta se zagovarjala veliki kmet Baligač Stefan in velika kmetica Tivadar Marija, oba iz Beltincev; obtožena sta sabotažnih dejanj pri izvajanju plana v našem kmetijstvu.

Tivadar Marija in Baligač Stefan — oba z namenom, da ovirata razvoj našega planskega gospodarstva v kmetijstvu — nista vsa leta po osvoboditvi izvajala predpise setvenih planov, nista poskrbela potrebne delovne sile za obdelavo zemlje, tako da je zemlja ostala neobdelana oziroma slabo obdelana in še zdaleč ni prinašala pridelkov, ki bi jih sicer ob dobri, zavestni obdelavi morala. Kot solastnika kmetijskega gospodarstva sta pri tem oba obtožena s svojim zadržanjem zakrivila, da je posestvo v površini 10.49 ha orne zemlje donášalo le nezatne pridelke, vsled česar ni bilo mogoče zadostiti niti obvezni oddaji Poleg tega nista na razmeroma precej velikem posestvu redila primernega števila živine in prašičev. V letu 1947 nista izpolnila sledeče obveze oddaje 1323 kg belih žit in 2 prašiča. V letu 1948 pa štata se na ta način izognila obvezni oddaji 1510 kg rži in pšenice 510 kg krompirja in 616 kg koruze, 212 kg prosa, 120 kg fižola in prašičev v predpisani teži. Isto tako

sta v letu 1948, za celo posestvo oddala samo 89 litrov mleka.

Z vsemi temi dejanji sta zavestno opravljala kmetijska dela v nasprotju s predpisi setvenih planov in gospodarskih odredb in tako v veliki meri škodovala preskrbi delovnega ljudstva in državnim koristim.

Ljudsko sodišče je oba obtožena kaznovalo. Obsojena sta vsak na eno leto odvzema prostosti s prisilnim delom, na zaplombo celotnega premoženja in plačilo stroškov kazenskega postopka.

Ta obsodba nam daje zgovoren in jasn primer načrtno in zavestne sabotaže naše gospodarske dejavnosti, našega gospodarskega razvoja. Taki ljudje so zajedalci, sovražniki ljudstva, ki streme na vse načine samo za tem, kako bi zavrlji, škodovali uspešnemu razvoju našega gospodarstva, razvoju naprednega kmetijstva in čimprejšnji socializaciji naše vasi. S takimi ljudmi je treba obračunati, izločiti jih iz vrst naprednih, poštenih graditeljev lepše bodočnosti. Obsodba teh dveh zavirateljev delovnega poleta naših zavednih kmetov naj bo poleg tega še opomin ljudem sličnega kova. Ljudstvo izreka v takih primerih zaslužen kaznen preko svoje ljudske oblasti.

Obsojeni prekupčevalci in špekulanti

Okrajno sodišče v Murski Soboti je pred dnevi izreklo obsodbo nad skupino prekupčevalcev in špekulantov iz Rogoševih in Večeslavcev, ki so v letih 1947 in 1948 ob priliki odkupov kmetijskih pridelkov prodajali gotove, z goljufijo pri tehtanju odpravljenih kmetijskih pridelkov pridobljene kmetijske proizvode in tako na neutemeljen način ustvarjali večje količine viškov — v škodo proizvajalcev, jih prodajali in si denar prisvajali, se pri tem okoriščali z vpisovanjem tujih imen, da so tako lažje preprodajali in nakupovali razne kmetijske pridelke, ne da bi za to posedovali predpisana dovoljenja za nakup.

Obsojeni so bili: Šiftar Ernest, bivši poslovodja Kmetijske zadruge v Rogoševih, Knaus Karel, bivši trgovec iz Nuskove, Geder Alojz, poslovodja krajevne gostilne v Rogoševih, Mekiš Alojz, bivši tajnik KLO Rogoševci, Janič Stefan, trgovec iz Nuskove, Celec Alojz, poslovodja Kmetijske zadruge v Večeslavcih, Gyureč Alojz, Madjar Janez in Recek Koloman, vsi trije iz Večeslavcev.

Obtoženi so se zagovarjali za sledeča krivična dejanja:

Šiftar Ernest je kot poslovodja Kmetijske zadruge v Rogoševih neugotovljenega dne v jeseni 1948, prodal poslovodji krajevne gostilne v Rogoševih iz manipulativnih viškov zadruge 850 kg žita za 8500 din ter si denar delil s soobtoženim Knausom. Poleg tega je prodal večjo količino jabolk, ki si jih je prisvojil z nepravilnim tehtanjem. Izkupiček so si prav tako razdelili obtoženi Mekiš, Knaus in Šiftar. Na ta način je zadruge oškodoval za približno 15.000 dinarjev in si od tega velik del prisvojil zase. Kot uslužbenec zadruge si je prisvajal na ta način zadržno premoženje, ki mu je bilo zaupano v službi.

Knaus Karel, ki mu je bil v Kmetijski zadruzi Kramarovci poverjen odkup krompirja in sadja, je nagovoril obtoženega Šiftarja, da je prav tako prodajal manipulativne viške sadja, ki jih je pridobil na nedovoljen način tehtanja in odbiranja sadja, te viške prodajal sam in preko soobtoženega Šiftar Ernesta in si tako prisvajal zadržno premoženje, ki mu je bilo zaupano v službi in k temu še nagovarjal druge.

Geder Alojz je kot poslovodja krajevne gostilne v Rogoševih odkupil od Šiftarja 850 kg žita in mu pomagal pri prisvajanju zadržnega premoženja.

Mekiš Alojz je vpisal na svoje ime bloke o prodaji 100 kg krompirja in 22 kg jabolk, za kar je vedel, da je last Kmetijske zadruge. Za plačilo je prejel koruzo in vsoto denarja.

Janič Stefan je kot delavec v Kmetijski zadruzi Rogoševci brez predpisane dovoljenja odkupoval od kmetov krompir, 200 kg krompirja je prodal zadruzi po vezanih cenah in tako vršil preprodajo kmetijskih pridelkov na nedovoljen način.

Celec Alojz je kot poslovodja Kmetijske zadruge v Večeslavcih v času odkupa v letu 1947 odkupil od takratnega poslovodje zadruge v Rogoševih, Beznec Ludvika, 200 kg žita za katero je vedel, da je last zadruge. V jeseni lanskega leta je prodal večje količine krompirja in se z izkupičkom okoristil, iz manipulativnih viškov je prodal 100 kg krompirja na ime soobtoženega Gyureč Alojza — v škodo zadruge in denar izročil Gyureč Alojzu, ki si ga je prisvojil. Poleg tega je v istem času v Murski Soboti oddvojil okrog 400 kg krompirja, ki ga je imel kot manipulativni višek pripravljene za prosto prodajo in si tako poizkušal prisvojiti zadržno premoženje.

Gyureč Alojz kot nakupovalec kmetijskih pridelkov za zadruge Večeslavci je preskrbel Celec Alojzu kupca za krompir in za to prejel plačilo v znesku 1400 dinarjev, poleg tega je vpisal na svoje ime 100 kg in prejel za to denar.

Madjar Janez in Recek Koloman sta kot zbiralca kmetijskih pridelkov za zadruge Večeslavci v jeseni leta 1948 ustvarila ob nakupu sadja neugotovljene viške, od katerih sta okrog 1000 kg vpisala na prodajne bloke s tujimi imeni, hoteli si prisvojiti zadržno premoženje in si izkupiček v denarju razdeliti.

V svojem poslu so zvesto sodelovali

Vsi obtoženi so se več ali manj kot zadržni uslužbenec, delavec in nakupovalec pri zadruzi v Večeslavcih in Rogoševih v svojem poslu povezali, skupno ustvarjali nedovoljene manipulativne viške pri odkupljenih kmetijskih pridelkih, jih prodajali na svoj račun in si denar med seboj razdelili.

Na razpravi so svojo krivdo delno priznavali, delno pa tudi poizkušali dejanja zvaliti drug na drugega, hoteli tako zmanjšati svojo krivdo. Številne priče so s svojimi izjavami potrdile ugotovitve obtožnice in prikazale dejansko stanje kaznivih dejanj, za katera so vsi obtoženi prejeli zaslužene kazni.

Razprava je razkrinkala nedopustno početje gospodarskih špekulantov, ki so s svojimi dejanji povzročili občutno škodo zadržnemu premoženju.

Sodišče je izreklo sodbo vsem sedmim obtožencem.

Šiftar Ernest je obsojen na dve leti odvzema prostosti s prisilnim delom.

Knaus Karel na 2 in pol leti odvzema prostosti s prisilnim delom in 6000 din denarne kazni.

Geder Alojz na 10 mesecev odvzema prostosti.

Mekiš Alojz na 8 mesecev odvzema prostosti.

Janič Stefan na 3000 din denarne kazni, v slučaju neizterljivosti kazni

Po naših zadružnih domovih

Delo in doseženi uspehi pri gradnji zadružnih domov v preteklem letu pričajo marsikaj. Po večini gradilišč je videti rezultate celotnega dela, drugod pa nas zopet uče razne nepravilnosti in pomanjkljiva dejanja, kak naj bo bodoči prijem dela pri letošnji gradnji zadružnih objektov. Izkušnje lanskega leta zgovorno dokazujejo, da se da storiti mnogo, veliko več, kot je bilo storjenega v preteklem letu, le pravi načinov dela je treba. Delovni polet pri naših zadružnikih, ki je prišel do vrhunca pred nastopom zime, je še vedno velik. Priprave, ki se vrše že sedaj na nekaterih gradiliščih, govore o pripravljenosti in volji zadružnikov in jamčijo tudi uspeh pri delu. Izkušnje iz lanskega leta bo treba povsod s pridom uporabljati in se izogibati vseh dejanj, ki so se izkazala doslej kot neprimerna in nepriljubna. Mnogo je pri delu odvisno tudi od agilnosti in samoiniciative krajevnih gradbenih uprav. Tudi za to ugotovitev imamo zgovorne primere iz lanskega leta. Za sam sestav krajevnih gradbenih uprav je važen kar tu povsod tam, kjer so bili v dosedanji upravi ljudje, ki so smatrali za delo le zgolj na papirju, tam ni bilo uspehov. Krajevna uprava mora biti prva, ki bo prikazala ljudem pomen gradnje zadružnega doma in tudi sama prišla za delo. O tem imamo dovolj zglednih primerov.

Prvotna gradbena uprava v Beltincih, izvoljena takoj ob pricetku gradnje, ni pristopila konkretno k delu, niti ni pojasnjevala zadružnikom pomen gradnje zadružnega doma, posamezniki so celo ovirali delo uprave. Taka uprava nikakor ni mogla uspešno voditi gradbenih del. Šele z izvolitvijo nove uprave je delo steklo naprej. Seveda je bilo dosti časa zamujenega, tako, da se je šele v začetku avgusta pričelo s kopanjem temeljev. Delo je nekaj časa zelo lepo napredovalo. Toda zaradi pre slabega aktivističnega dela med zadružniki je proti koncu gradnje prišlo do zastaja. Uprava za gradnjo zadružnega doma v Beltincih ni bila več enotna, ni delala na svojem področju tudi politično in delovni polet graditeljev je pričel upadati. Le s težavo je bil dom dozidan do zime in deloma pokrit. Razume se, da so nastale pri gradnji tudi druge težave. Da dvorana se vedno ni pokrila, je krivda v tem, da ni bilo mogoče dobiti v okrajni pripravljeno lesa. Sedaj je les ze posekan na Hodošu. Kljub temu, da je bilo vreme v zadnjih dveh mesecih zelo ugodno, gradbena uprava v Beltincih doslej še ni storila nobenih konkretnih podvigov za delo v letošnjem letu. Še vedno ni pripravljen potreben pesek niti gramoz, kar bi bilo vsekakor že lahko pripravljeno na gradilišču. Skrajni čas je, da krajevna uprava v Beltincih pristopi k delu.

Tudi v Fokovcih so šele v avgustu lanskega leta pričeli z delom. Dom je že pod streho in ometan. Ovirala so jih mizarška dela, ker niso imeli na razpolago potrebnih desk. Sedaj že izdelujejo okenske okvirje, vrata in urejajo tla. V letošnjem letu bo dom lahko že v celoti služil svojemu namenu. V splošnem so imeli velike težave z lesom. Veliki vaški posestniki, ki razpolagajo z lesom, nikakor niso bili voljni pristopiti s svojim prispevkom na pomoč zadržnemu domu. Delo uprave je tu pomanjkljivo, ker delajo samo trije člani.

Tudi v Dolnjih Slavecih so letos sklenili, da bodo gradili zadržni dom. Za dom so zbrali lep prostor sredi vasi. Pripravljajo že les. Opeko bodo delali sami, ker je v vasi zelo dobra glina za izdelavo opeke na razpolago.

Tudi v Sotini so lani storili bolj malo. Zaradi nedejavnosti krajevne uprave so začeli z delom precej pozno. Deloma so zabetonirali temelje. V Sotini je težko z gramozom, ker ga ni nikjer v bližini. Apna imajo dovolj pripravljena, prav tako so tudi z lesom preskrbljeni. Vsekakor bo nujno potrebno, poiskati gramoz in ga navoziti na gradilišče, da se bo delo s spomladjo lahko takoj začelo.

Lani so imeli težave z zidarji v Fikšincih. Pa tudi material ni bil v celoti pripravljen. V Fikšincih bi bil dom že lahko gotov. Tu leži precejšnja krivda tudi na sami okrajni gradbeni upravi, ki je temu gradilišču posvečala premalo pažnje. Sedaj je pripravljen ves potreben material: opeka, gramoz, pesek, apno in les. Čim bo vreme dopuščalo, bodo pričeli z zidavo.

Tudi v Krogu so zadružniki sklenili, da bodo letos zidali. Je pa tu še vedno kačljivo vprašanje prostora, kje naj bi stal zadržni dom. Prostor, ki so ga izbrali, nikakor ne odgovarja, ker je dosti premajhen.

V Dankovcih so lani dogradili dom v surovem stanju. Zadružniki ugotavljajo, da je dom premajhen in da ga bo treba

se ista spremeni v kazen poboljševalnega dela.

Celec Alojz na dve in pol leti odvzema prostosti s prisilnim delom.

Gyureč Alojz na 1 leto odvzema prostosti.

Madjar Janez in Recek Koloman pa vsak na 9 mesecev odvzema prostosti.

Vsi pa na nerazdelno plačilo stroškov kazenskega postopanja.

povečati in dozidati dvorano, katere v lanskem letu niso dvignili. Po slabem začetku v lanski pomladi je delo sicer že v pozni jeseni dobro šlo izpod rok. Krajevna uprava se v začetku gradnje ni zaslala, kar je privedlo do zastaja. Sedaj pripravljajo material, v kolikor se ga le da spraviti skupaj iz lokalnih virov.

Pred nastopom lanske jeseni so pričeli kopati temelje v Prosenjakovcih. Dom se ni popolnoma dozidan, zima jih je prehitela. Kmalu bodo imeli pripravljen ves potreben material. Uprava sedaj agilno dela.

Letos bodo zidali tudi Ižakovčani. Pristopajo k zbiranju materiala iz lokalnih virov.

V Križevcih se dolgo niso mogli zediniti v tem, ali bi zidali zadržni dom ali ne. Tudi tu leži velik del krivde na stari upravi za gradnjo doma. Člani uprave so se namesto, da bi resno mislili o gradnji, izgovarjali, da se dom v Križevcih sploh ne bo mogel dograditi. Šele novo izvoljena uprava je razglašala delo. V mesecu oktobru so pričeli z izkopom temeljev, ki so jih v novembru tudi v precejšnji meri zabetonirali. Sedaj pripravljajo les in gramoz. Potrebno im je še nekaj cementa in apna.

Na Hodošu so že v zgodnji pomladi začeli z delom. Material so kaj kmalu pripravili, in to precej iz lokalnih virov. Toda kmalu je delo po krivdi krajevne gradbene uprave skoro popolnoma zastalo. Šele na jesen se je po reorganizaciji uprave, ko so bili pritegnjeni k delu novi ljudje, gradnja razvijala naprej. Sedaj imajo zabetonirane temelje. Zadružniki iz Hodoša so sprejeli obvezo, da bodo dom dogradili do 1. maja letošnjega leta.

V Kuzini imajo temelje zabetonirane in opeko pripravljeno. Pripravljajo tudi les.

Prvi zadržni dom v okraju so dogradili lanske leto Gornjeplavčani. Tu je tudi dvorana že opremljena. Dom je precej velik a se zadružnikom zdi kljub vsemu se premajhen. Zato bodo letos prizidali še nekaj prostorov.

Dokležovčani so prav tako pričeli z delom lanskega poletja. Tu je bila organizacija dela zelo dobra. V zelo kratkem času so zabetonirali temelje. Pred jesenjo je delo zastalo zaradi pomanjkanja apna. Čim je prislopo apno na gradilišče so takoj nadaljevali z delom. Dom je dozidan vendar še ni pokrit. Imajo že pripravljeno potrebno les, tako da bo dom kmalu pod streho. Pripravljajo tudi ostali material, pesek in gramoz in bodo lahko takoj nadaljevali z notranjimi deli.

V Čermelavcih so prav tako pričeli z delom v lanskem avgustu. Zima jih je nekoliko prehitela in doma niso utegnili pokriti. So pa to storili letos, začetkom februarja. Čim bo topleje, bodo začeli z notranjimi deli.

Markovčani so lanske leto nameravali graditi dom skupno s soslednjimi Cepinčani. Toda, ker so bili prvi premalo živahni v pripravi za delo, so se Cepinški zadružniki odcapili in dom sami dogradili v Cepinčih. Markovčani pa lanske leto niso skoro nič naredili. Letos se pa še vedno ne morejo zediniti, kje naj bi stal zadržni dom. K delu pristopajo le tisti, ki hočejo dom zgraditi eredi vasi. Druga polovica vasi pa ne dela. Tu bo nujno potrebno da se združijo vsi vaškani, kajti le na ta način se bo gradnja lahko uspešno razvila. Na tak način pa, kakor se je delalo doslej, je povsem razumljivo, da ne more biti uspeha pri delu.

Tudi v Dolcih bodo letos zidali. Sami bodo pripravili vso potrebno opeko, jo izdelali doma in spravili na gradilišče les, gramoz in pesek, na kar se bo pričelo z gradnjo.

Vsekakor bo treba povsod pohiteti s pripravljanimi deli. Čas za to je sedaj najbolj pripraven, pozneje bo zopet prepozno. Izkušnje lanskega leta nam povedo, da ni mogoče hitrega napredovanja gradnje, če ni pravočasno pripravljen potreben material.

Teh nekaj primerov lanskih in novih letošnjih gradilišč zadružnih domov nam daje sliko, kako je potekala gradnja v lanskem letu, kako se vrše priprave sedaj in kakš so izgledi za gradnjo letos.

Vsekakor je dejstvo to, da je za gradnjo zadružnih domov in sploh raznih zadružnih objektov letos večje zanimanje in več volje, kot v preteklem letu.

Kmalu bodo prišli toplejši pomladni dnevi. Zadružna gradilišča bodo oživila in v poletju se bodo dvignili številni zadružni domovi po vaseh našega okraja.

Žen vlje

Po otvoritvi našega zadružnega doma, zgrajenega v surovem stanju, preteklo jesen, nismo imeli: Vso zimo, v kolikor nam je dopuščalo vreme, smo nadaljevali z delom. Do konca januarja letos smo opremili dvorano in tri sobe. Zraven dvorane — zdaj je delo vsled pomanjkanja apna zastalo, dela pa mizarška delavca, ki je nastanjena v domu in izdeluje mizarška dela za dom. Občni zbor naše kmetijske zadruge smo imeli letos že v dvorani doma. Tu smo sprejeli tudi plan dela za leto 1949. Plan ni majhen, vendar ni bilo med zadružniki nobenega, ki bi bil proti sprejetju

novih nalog. Na občnem zboru smo sprejeli naslednje obveze:

1. Dokončna dograditev zadružnega doma do 1. maja;
2. Izdelava 60.000 kom. zidakov za zidanje;
3. Zgraditev sadne sušilnice s shrambo za gospodarska orodja;
4. Zgraditev potrebnih prostorov za perutninsko postajo;
5. Organiziranje zadružne ekonomije;
6. Ustanovitev zadružne kovačnice;
7. Pomagali bomo v pripravah za gradnjo doma v Neradnovcih.

Vsi zadružniki smo trdno prepričani, da bomo sprejete obveze v rezultatu tudi v tem letu izvršili stoodstotno.

Naš zadružni dom že služi svojem namenu. V dvorani se vršijo razni sestanki in prireditve. V eni izmed sob je Ljudska knjižnica, ki z novo, polno knjižno omaro kar vleče vsakega izmed nas, da jo pregledamo. Tu se shajajo na razne seje ter ima zbirališče tudi naša mladina in žene.

Tu smo izvršili tudi svojo dolžnost kot člani OP, volitve prejšnjega leta. V sobi je bilo prijetno. V kotu je igral »Radio« naše pesmi in nas »svetlilo« rezultatih volitev. Pri škrinjci so se vrstili volivci, člani OP. Vsi člani, in sicer nad 160, kar je okrog 90 odst. vseh volivnih upravičencev, smo oddali svoje glasove že pred četrta na deseto ura, tako, da so ob pol 10 urh bile volitve zaključene. Ko smo slišali iz radia, da so ponekod izvršili volitve že prej, so sklenili, da bomo tudi mi na prihodnje volitvah končali že ob 8 urh. S tem napovedujemo tekmovanje vsem sosedom našim odborom OP.

Gdo ovira gradnjo zadružnega doma v Tešanovcih?

Ze lanske leto je bil sprejet sklep, da bomo tudi v Tešanovcih gradili zadržni dom. Tudi volja večine zadružnikov je bila na mestu, da gradnje pa kljub temu ni pristojni primer se dogaja tudi letos. Mi, kar nas je zavednih in poštenih zadružnikov — ki tvorimo večino — hočemo imeti svoj zadržni dom. Zadružni domovi po naših vaseh, iz katerih že veje zdravo, napredno in kulturno življenje vasi, ki se vključuje v socialistično izgradnjo naše domovine, nam dajejo dokaz, da je razvoj našega ljudskega zadružništva pravilen in da je le v njem možen razvoj naprednega kmetijstva. Kljub temu pa tudi letos gradnja zadružnega doma ne more steči po pravem tiru. Vprašati se moramo, zakaj ne in kdo so tisti, ki nasprotujejo težnji večine vashanov?

Odgovor je lahek in enostaven. Družba starih veljakov, špekulantov in kulaških elementov, ki se vedno nameravajo šteti tuje račune v svoji dobiček in razbijati enotnost vasi — to so tisti, ki jim ni za gradnjo zadružnega doma, niti za uspešen razvoj zadružništva, ker to bilo s tem dokončno obračunano z njihovim izkoriščanjem in nerganjem. Toda mi, kar nas je zavednih in poštenih zadružnikov, frontovcev, mi se teh nergačev in večnih nezadovoljencev ne bojimo. Nasprotno! Dokazali bomo, da jih preziramo. Ne maramo jih v naši skupnosti! Zadružni dom v Tešanovcih bomo zgradili brez njih, dovolj smo močni. Prepričljivev ne maramo, kdor pa hoče z ljudstvom sodelovati, ga bo veseljem sprejmemo.

Odgovor nergačem pa naj bo ta: Danes predstavljajo vas delovni ljudje, združeni in močni v Ljudski fronti, ki jo vodi Partija in ne več skupina vaških izkoriščevalcev in špekulantov.

V Domajincih so ustanovili mladinski aktiv

V predkongresnem tekmovalni ko tekmujejo vsi mladinci našega okraja, smo tudi v Domajincih ustanovili mladinski aktiv.

Tako nam smeje pripravljeno občinska Skraban Greta. Greta je v dva meseca na mladinski delovni akciji. Aktivnost iz delovnih dni sedaj prenaša na svoj mladinski aktiv.

V Domajincih so ustanovili mladinski aktiv, ki šteje 43 članov. V osmih dneh udarniškega dela so mladinci popravili vaški most. Tako so tudi redni mladinski študijski

Okrepimo vrste OI z novimi člani

IV. kongres LMS pričakujemo s tekmovanjem

Predkongresno tekmovanje mladine murskosoboškega okraja se razvija vsak dan bolj in bolj. IV. kongres LMS se naglo bliža, mladinci se pripravljajo nanj, pričakujejo ga s tekmovanjem.

V Brezovcih so sprejeli nove obveze

V predkongresnem tekmovanju še vedno prednjači mladinski aktiv v Brezovcih. Mladinski aktiv je svoje delo v tekmovanju usmeril predvsem na pomoč mladine kmetijstvu. Ker je v okolišju Brezovce precej zanamerno sadjarstvo, si je mladinski aktiv zadal pred kratkim nalogo: očistiti in poškopiti vse sadovnjake v okolišju vasi. Precej je razširjen sadni škodljivec kapar San José. Mladinci so se vrgli na delo in v kratkem času očistili in poškopili 1600 sadnih dreves. To so storili s prostovoljnim delom in tako poleg vsega se prihranili vaški kmetijski zadruzi precejšnjo vsoto. Pa tudi drugod so mladinci in mladinke Brezovce zelo agilni. Doslej so imeli že dve kulturni prireditvi, pripravljajo se na novo prireditev. Aktiv ima redne študijske sestanke. Studirajo največ strokovne kmečke stvari in poučne članke iz Kmečkega glasu. Sedaj so pa uvedli tudi redni študij po programu študijskega načrta CK LMJ.

Ob pričetku tekmovanja je mladinski aktiv Brezovci sprejel naslednje tekmovalne obveze:

1. Mladinski aktiv bo popravil vaški most.
2. Mladinski aktiv bo očistil in poškopil vse sadne nasade v vasi (tej obvezi so že zadostili).
3. Organizirali bomo študijski krožek in ga redno posečali.
4. Uprizorili bomo trodejanjo »Volkodlaci«.
5. Mladinski sestanki se bodo vršili redno enkrat tedensko.
6. Tesno bomo sodelovali v pripravah za volitve OF. Dosegli bomo 100% udeležbo (obvezo so že izpolnili).
7. Za predvečer pričetka kongresa bomo priredili slavnosten zaključek tekmovanja s kresovanjem.
8. V izpolnjevanju obvez in disciplin pozivamo na tekmovanje vse mladinske aktivne okraja.

V Krašcih mladina razkrinkuje špekulante

Tudi mladinski aktiv v Krašcih je v predkongresnem tekmovanju zelo razvil svoje delo. Po kmečki mladinski konferenci so mladinci takoj pristopili k izvajanju nalog, ki jih je zadala prva kmečka konferenca.

Z vsoto resnostjo je začel mladinski aktiv s predpripravami za ustanovitev kmetijske obdelovalne zadruge. Skupaj s partijsko organizacijo vasi

so mladinci razkrinkali vaškega špekulanta, ki je zaviral delo. Aktiv je v veliki meri pomagal pri pojasnjevanju vaščanom o prednosti skupnega gospodarstva in pri razkrinkavanju omenjenega špekulanta, kateremu je bila tudi odvzeta zemlja, a so ga nekateri vaščani, tudi iz vrst malih kmetov branili in niso hoteli vzeti njegove zemlje v zadržno ekonomijo. Aktiv nudi ekonomiji vso pomoč. Ekonomija je pod vodstvom zadruge. Mladinci so se obvezali, da bodo ekonomiji pomagali tudi z delom. Zelo dobro je aktiv povezan s partijsko celico na vasi, ki vsestransko pomaga in usmerja delo mladinskega aktiva.

Tudi v Ženavljah in Neradnovcih tekmujejo

Mladince iz aktiva Ženavlje-Neradnovci poznajo vsi mladinci okraja. Aktiv je dosegel zavidljive uspehe lansko leto pri gradnji zadržnega doma v Ženavljah. Vsled tega so mladinci sprejeli obveze tudi v predkongresnem tekmovanju. Njih najlepša obveza je mobilizacija delovne sile, kmečkih mladincev in mladink za našo industrijo. Iz aktiva je nedavno odšlo 16 članov Ljudske mladine, kmečkih mladincev v industrijo, 14 mladincev pa na gozdna dela. Iz tega je razvidno, da je vodstvo aktiva pravilno razumelo potrebo delovne sile v naši socialistični industriji, vsled česar se je aktiv pozivu mladincem za vključevanje v industrijo tudi v veliki meri odzval. Ra-

zen tega se je iz mladinskega aktiva Ženavlje-Neradnovci prijavilo tudi 5 mladincev za zadržni tečaj. Aktiv je v predkongresnem tekmovanju sprejel sledeče obveze:

1. Za letošnja dela v zadržnem domu bomo pripravili vso potrebno gline za izdelavo opeke.
2. Naša največja obveza je: čim več kmečke mladine naši industriji.
3. V aktivu bomo uvedli redni študij, vsako soboto pa bomo poslušali predavanje preko radia.
4. Obisk naših sestankov bomo dvignili na 100%.
5. Redno — vsak teden bomo izmenjali mladinskih stenčes.

Aktiv je precejšnji del sprejetih obvez že izpolnil.

Po vseh mladinskih aktivih se mladinci pripravljajo na IV. kongres LMS. Kongres se bliža — tekmovanje pa dobiva vse večji in širši razmah. O tem pričajo številke: v okraju je v času predkongresnega tekmovanja postavljenih 17 novih mladinskih aktivov. Mladinska organizacija se je na ta način povečala za 504 člane. V industrijo je doslej odšlo 52 mladincev. V času predkongresnega tekmovanja so mladinci poškopili in očistili tudi okrog 4200 dreves. Za zadržne domove so pripravili okrog 25.000 zidakov.

Predkongresno tekmovanje je razgibalo tudi kulturno prosvetno delo. V času tekmovanja je bilo v okraju že preko 40 kulturnih prireditev v izvedbi raznih mladinskih aktivov.

Iz poročil tekmovalne komisije pri Okrajnem komiteju LMS

V tekmovanje se vključujejo tudi pionirji

Pionirji odreda »Staneta Rozmana« v Cankovi so si zadal sledeče obveze v čast IV. kongresa LMS:

1. Učni uspeh bodo zvišali od 50 do 80 odst.
2. Vsaka četa bo vnaprej vodila svoj grafikon o šolskem obisku, učnem uspehu, vedenju in prostovoljnem delu vsakega posameznega pionirja.
3. Predmetni krožki, katerih je 25 v odredu, bodo z večjo marljivostjo študirali svojo snov in nudili večjo pomoč šibkejšim učencem.
4. Šolski obisk se bo zvišal od 95 na 96 odst.
5. Borba za dnevno prehodno zastavico, katero bo vnaprej prejela najboljša četa v šol. obisku, učenju, disciplini in individualnem delu posameznih pionirjev, se bo še bolj zaostala.
6. Število članov pionirskega zbora se bo dvignilo od 25 na 40 odst. Pevski zbor se bo do IV. kongresa LMS naučil pet pesmi, in sicer: Smrt v brdih, Tam, kjer teče bistra Zila, Udar na udar, Pesem o Titu, Pesem o svobodi.
7. Dramatski krožek bo pripravil dve igri in skupno s pevskim in recitacijskim krožkom priredil eno akademijo.
8. Recitacijski krožek se bo naučil 25 recitacij in 5 zbornih deklamacij.

9. Krožek mladih navaroslovcev bo izvedel sledeče: očistil bo sadno drevje okrog šole, pripravil in uredil bo grede cvetic in posadil sončnice ob vhodu v šolo. Dal bo pobudo za pogozdovanje in uredil bo skupni herbarij. Zbiral bo mineralije, žuželke in razna semena.

10. Mizarški krožek se bo dvignil od 12 na 20 pionirjev. Ta bo izdelal do kongresa mizo in stole za pionirsko sobo, stola za pionirске zastave in 20 lesenih pušk, s katerimi bodo nastopili na Pionirskem dnevu. Prav tako bo ta krožek izdelal še em šah.
11. Šahovski krožek, ki šteje 32 pionirjev, bo naučil igrati šah 10 pionirjev in izvedel šahovski turnir.
12. Odred bo organiziral dve ekskurziji v sosednje šole, kjer bo nastopil s pevskim zborom in recitacijami.
13. Odred bo do kongresa izdal 20 stenčesov in 2 ilustrirana stenčesa.
14. Pri gradnji zadržnega doma in drugih akcijah bo dal odred 500 prostovoljnih delovnih ur.
15. Pionirski dinar bodo vnaprej redno do vsakega 6. v mesecu pošiljali OPS-u.

Pionirski odred »Staneta Rozmana« v Cankovi naj bo vzgled vsem odredom našega okraja.

OPS - Murska Sobota

Pismo vsem hlapcem in služkinjam v Sloveniji

Hlapci in služkinje murskosoboškega okraja, zbrani na konferenci, za katero je dala pobuda mladinska organizacija, pošiljamo Centralnemu komiteju LMS in preko njega vseh mladini pozdrave.

Na naši konferenci smo po medsebojnih razgovorih prišli do zaključka, da je delo žuljev naših rok last poedinih, velikih in bogatih kmetov, ki hočejo na račun našega dela in na račun našega izkoriščanja izboljšati svoje že tako dobro življenje. Ugotavljamo, da služimo v veliki meri večjim posestnikom, ki pa nam za naš trud in delo ne dajo niti najosnovnejših potrebščin, da niti ne govorimo o bodočnosti.

Zato smo prišli do zaključka, da ne bomo več naseljali prevaram naših gospodarjev, ki delajo z nami protizakonito, pač pa si bomo začeli sami ustvarjati boljše življenje.

Mnogi od nas so se že danes odločili, da bodo odšli v tovarna, tja, kjer je naš kruh in naša bodočnost. Nočemo biti več tisti — od katerih žuljev bi živeli drugi. Naša ljudska oblast — Partija — mladinska organizacija in naše pridne roke so nam garancija za boljše življenje.

Vsem hlapcem in služkinjam Slovenije pa pošiljamo poziv, da stopijo po naši poti in se pridružijo nam, ki bomo v najkrajšem času postali člani posameznih kolektivov naših tovarn in rudnikov, ter tam vlagali naš trud in naše delo za boljše bodočnost nas in naših otrok.

Kličemo vam — na svidenje v tovarnah in rudnikih!

Konferenca hlapcev in služkinj murskosoboškega okraja.

Ljudska tehnika

Uspešno delo Avto-moto društva v Murski Soboti

Avto-moto organizacija je najstarejša organizacija Ljudske tehnike v Murski Soboti. Kot društvo deluje že od pomladi 1947. leta. S šolanjem vozačev je pričel že takoj po osnovanju društva sedem (grupi v Ljutomeru in Dolnji Lendavi) je posledica požrtvovalnosti vodstva kot članstva, kar je spoznala tudi Zvezna skupščina Ljudske tehnike v Beogradu dne 5. januarja 1949. kjer je bilo društvo nagrajeno za svoje delo z radioaparatom.

Po svojem delu, širini organizacije in masovnosti je društvo na drugem mestu v Sloveniji. Da na tem mestu še vnaprej ostane, se vodi ostra borba med društvi, a ti uspehi se zde vodstvu premajnhi. Obetajo še več. Praviijo, da bodo kmalu na prvem mestu.

Nad petsto članov in nad stopetdeset izšolanih vozačev, sedem propagandnih akcij na vasi ter več akcij na raznih

objektih, povezanih s prostovoljnim delom članstva, kaže moč društva. Stalno preseganje plana in vztrajno delo po kroških in grupah, ki jih je skupno sedem (grupi v Ljutomeru in Dolnji Lendavi) je posledica požrtvovalnosti vodstva kot članstva, kar je spoznala tudi Zvezna skupščina Ljudske tehnike v Beogradu dne 5. januarja 1949. kjer je bilo društvo nagrajeno za svoje delo z radioaparatom.

Po svojem delu, širini organizacije in masovnosti je društvo na drugem mestu v Sloveniji. Da na tem mestu še vnaprej ostane, se vodi ostra borba med društvi, a ti uspehi se zde vodstvu premajnhi. Obetajo še več. Praviijo, da bodo kmalu na prvem mestu.

Jadrarno letalstvo in modelarstvo v Prekmurju

Pred enim letom je bila v Murski Soboti organizirana Letalska grupa. Takrat je štela vsega dvajset članov, ki so pričeli z gradnjo letelih modelov. Že po dveh mesecih je dobila grupa zaslužno priznanje. Bila je najboljša v Sloveniji.

Od takrat se je grupa precej omasovila. Danes šteje stošestnajst članov in ima krožek v Ljutomeru, kjer je včlanjenih štiriinšestdeset mladincev in mladink. Grupa razpolaga tudi s precejšnjim letalskim parkom: ima tri jadrarna letala, Letali »Salamander« in »Cegling«, staceri poškodovani, toda člani grupe, ki želijo leteti, ju marljivo popravljajo. Do 13. marca bosta že sposobni za prvi let.

Tudi modelarji so marljivi. Vsak dan je slišati v delavnici šum orodja in žamor veselih glasov. Po vseh stenah že visijo dogotovljeni modeli

Kmalu bodo preizkušali svoje delo v Dolnji Lendavi, kjer bo grupa še v tem mesecu priredila propagandno akcijo. To bo prikaz dela Letalske grupe in obenem bo prikazan način šolanja z jadrarnim letalom, ki še mnogim ni znan.

Plan grupe predvideva v Murski Soboti tudi jadrarno šolo II. reda. Uspehi, ki jih ima grupa v svojem dosedanem delu in možnosti, ki so dane za razvoj grupe, to dovoljujejo. Število članstva in materialna sredstva, s katerimi grupa razpolaga, pa zahtevajo, da se organizira v Murski Soboti Letalsko društvo, kar bo v kratkem tudi storjeno.

V zvezi z razširitvijo organizacije v zadnjih mesecih so sklenili člani na masovnem sestanku, po razčlenitvi in sprejetju plana dela za leto 1949., da bodo presegli plan za 100 odst. Kakor kaže njihovo dosedanje delo, bo ta obveza tudi dosežena.

Kulturni zapiski

Proslava 8. marca

V dnevih pred 8. marcem — Mednarodnim praznikom demokratičnih žena, so se vršile številne proslave v vseh večjih centrih in vaseh okraja. Mestni odbor AFŽ Murska Sobota je priredil akademijo v okrajnem merilu v Murski Soboti. Akademija, ki se je vršila v soboto zvečer v dvorani Fizkulturenega doma in na kateri so v glavnem sodelovale žene iz vaških odborov AFŽ Gornja Lendava, Dokležovje, Rakičan in Tovarne perila iz M. Sobote, je kljub slabim predpripravam s strani prirediteljev še precej lepo uspela. Na sporedu so bile recitacijske, pevske in plesne točke. Slovenske narodne plesne je izvajala folklorna skupina iz Gornje Lendave. Precejšnjo uglašenost in nastopu dokazuje, da skupina požrtvovalno vadi in bo z nadaljnjim pridnim vežbanjem dosegla še lepe uspehe. Graje vredna je pri tem folklorna skupina iz Beltincev, ki ni hotela posoditi Lendavčanom oblek za nastop, vsled česar točka ni prikazala slike, kot bi jo sicer lahko. Akademijo so posetile tudi številne žene iz okoliških vasi M. Sobote, dočim je bila udeležba Sobočanov bolj slaba, kar je vsekakor graje vredno. Na akademiji so sodelovali tudi so-

boški pionirji odreda »Kajuha«, ki so darovali najboljšim vaškim odborom AFŽ knjižna darila. Žene je obdarovala tudi mladina mesta Murska Sobota. Na akademiji so bili tudi objavljeni rezultati tekmovanja. Skoraj vsi vaški odbori AFŽ so v tekmovanju sprejeli številne obveze in točke tekmovanja. Tekmovalna komisija pri Okrajnem odboru AFŽ je pohvalila in obdarovala najboljše vaške odbore, kakor tudi posamezne žene, ki so se v svojem delu posebno izkazale. Vaški odbor AFŽ, ki je v tekmovanju dosegel najboljše rezultate, je prejel tudi prehodno zastavico Okrajnega odbora. Zaključne točke akademije je podal ženski pevski zbor SKUD »Štefan Kovač« iz Murske Sobote.

Akademija daje zgovoren dokaz, da je med našimi ženami razgibanost in zanimanje tudi za kulturno-prosvetno delo, obenem pa tudi opozorilo, da bo temu delu treba v bodoče posvečati več pažnje in nuditi ženam naših vasi v tem oziru vsekakor več pomoči.

V nedeljo, dne 6. marca se je vršila proslava tudi v Gornji Lendavi, Gornjelendavske žene, ki so prejšnji večer nastopale v Murski Soboti, so tudi doma priredile zelo

pester spored z nastopom pevskega zbora, solopevcev, recitatorjev in folklorne skupine.

Lep delež proslavi so doprinesli tudi gornjelendavski pionirji s svojim nastopom. Ravno primer proslave 8. marca v Gornji Lendavi daje vidno sliko udejstvovanja naših žena na kulturno-prosvetnem polju Zadržni dom v Gornji Lendavi s svojo lepo urejeno in opremljeno dvorano vključuje v naprednejše življenje vso vas in bližnjo okolico. Pri tem ne zaostajajo poleg mladine tudi gornjelendavske žene, ki tako kot so sodelovale pri sami gradnji doma, agilno delajo tudi pri razvoju kulturnega življenja ob zadržnem domu.

Tudi žene Kramarovec so izvedle lepo uspelo proslavo 8. marca, prav tako s sodelovanjem pionirjev.

Večje proslave so se vršile tudi v Gornjih Petrovcih, Dokležovju, Puncih in Beltincih.

Nušičeva „Gospa ministrca“ na soboškem odru

V okviru mladinskega aktiva Drž. ekonomskega tehnikuma v Murski Soboti je priredila dramatska skupina šole v nedeljo, 6. marca vprizoritev komedije B. Nušiča »Gospa ministrca«. Igra je precej dobro uspela

in privabila številne gledalce. V dvorani Fizkulturenega doma se je zbralo okrog 600 ljudi. Dramatska skupina ekon. tehnikuma, ki je ob tej priloiki dala svoj prvi nastop, ima v svojih vrstah nekaj precej dobrih, mladih igralških talentov. Prepričljivo in z živjetjem v vlogo »ministree« je nastopala in osvojila publiko dijakinja šole, tov. Skalarjeva. Uspel je bil tudi nastop mladincev v vlogi malega poredneža Rake, dočim sta igralca v vlogi Čede in Dara igrala premalo prepričljivo (predvsem igralca z nekoliko preveč afektiranim nastopom) Dober je bil tudi Rogan v vlogi pisarja Pera. Pri vseh pa je bilo opaziti premajhno režisersko obdelavo. Z ozirom na razmeroma kratek čas študiranja igre in nastop začetnikov pa beleži dramatska skupina ekonomskega tehnikuma vsekakor uspeh in je za pričakovati, da v bodoče priredi še kaj in še z večjim uspehom.

Zelo velik obisk predstave dokazuje, da si ljudstvo želi tudi prireditve te vrste, katerih v Murski Soboti ni pogosto na sporedu. Pri tem je treba vsekakor omeniti vprašanje dela dramatskega odseka SKUD »Štefan Kovač«, ki nikakor ne more pričeti z agilnim in uspešnim delom. Kljub temu, da že več kot štiri mesece obstoja v Murski Soboti Sindikalno kulturno-umetniško društvo »Štefan Kovač«, v katerem je včlanjeno veliko število članov, ni dru-

štvo v okviru svojega dramatskega odseka doslej storilo prav ničesar, dočim se delo ostalih odsekov še nekam zadovoljivo razvija.

Treba bo pristopiti k načrtnemu delu tudi v tej smeri in uspeh nedvomno ne bo izostal.

O dobrih in slabih filmih

Angleški film »Norica«, ki ga je pred dnevi vrtel soboški kino, nehoti pripraviti gledalca do vprašanja, kaj pravzaprav hoče s tem filmom prikazati angleška filmska produkcija. Če primerjamo ta film s sovjetskimi filmi, ki smo jih gledali v zadnjem času v M. Soboti, vidimo globoko razliko med socialističnim in kapitalističnim filmskim ustvarjanjem. Takih filmov, ki nam prikazujejo za naš svet nerazumljive, celo smešne prizore življenjske stvarnosti, ne maramo gledati v našem kinu. Film »Norica« je dal gledalcu kvečjemu le podrgo uro »razvedrila« radi običajnega obiska kina, a brez dvoma s svojo brezidejno in prazno vsebino ne more služiti velikemu namenu filma: široki vzgoji ljudstva.

Takih filmov v bodoče ne maramo! Naše življenje je polno poleta in delovne ustvarjalnosti, zato si želimo tudi filmov, ki prikazujejo primere naše vsakodnevne borbe v naši socialistični graditvi.

